

مشخصات درس	
عنوان درس: مبانی روش تحقیق	
شماره درس: 161333013	
تعداد و نوع واحد: ۳ واحد (۲ واحد تئوری ۱ واحد عملی)	
رشته و مقطع تحصیلی: کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی (کارشناسی)	
ساعت اجرا: یکشنبه ۱۴-۱۶ و سه شنبه ۱۰-۱۲	
پیش نیاز درس: ندارد	
مسئول درس	
نام و نام خانوادگی: دکتر حسن اشرفی ریزی (مسئول درس) و سرکار خانم اطرج و خانم الهه ملکی	
آدرس دفتر و شماره تماس: دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	
آدرس پست الکترونیکی: hassanashrafi@mng.mui.ac.ir:(Email)	
اهداف و روش‌ها	
هدف کلی درس: آشنا ساختن دانشجو با ضرورت پژوهش، اصول و مقدمات روشهای پژوهش و ایجاد مهارت‌های اولیه در آن‌ها برای انجام پژوهش در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی	
اهداف رفتاری:	
<ol style="list-style-type: none"> ۱. دانشجو با ساختار علمی یک پژوهش/پروپوزال آشنا شود؛ ۲. انواع پژوهش از نظر رویکرد، هدف، روش یا ماهیت را توصیف نماید؛ ۳. انواع متغیر و مقیاس‌های سنجش آنها را توضیح دهد روش‌های تعیین تدوین و ارزشیابی مسئله پژوهش را بیان کند؛ ۴. انواع روش‌های پاسخگویی به مسئله شامل سوالات اساسی و فرضیه پژوهش را توصیف نماید؛ ۵. روش‌های مختلف نمونه‌گیری را توضیح دهد؛ ۶. ابزارها و روش‌های گردآوری اطلاعات را بیان کند؛ ۷. انواع مختلف استاد را در یک اثر پژوهشی به کار گیرد؛ ۸. یک پروپوزال پژوهشی را بر اساس اصول علمی بررسی نماید و عملاً با نحوه نگارش یک گزارش تحقیق آشنا شود. ۹. با اخلاق پژوهش و مفاهیم مرتبط با آن آشنا شود. 	
روش تدریس: سخنرانی استاد، تعامل دانشجو، پرسش و پاسخ، ارائه تمرین کلاسی	
وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: پرژکتور	
روش ارزشیابی: دکتر اشرفی (نمره نظری) الف (کوئیز در طول ترم	۲ نمره
ب (پایان دوره	۱۰ نمره
ج. دکتر اشرفی؛ نمره عملی (تهیه پروپوزال)	۸ نمره

نکته مهم ۱: برای این بخش (تهیه پروپوزال) لازم است دانشجویان گروه ۳ نفره اول ترم تشکیل دهند و پس از انتخاب یک موضوع در حوزه کتابداری پزشکی (با تأیید استاد)، طبق اصول ارائه شده پروپوزال را تکمیل نمایند. در عین حال هر جلسه این آمادگی را داشته باشند که بخشی از پروپوزال را در کلاس ارائه دهند.

نکته مهم ۲: آخرین فرصت برای تحویل تکالیف و پروژه ها تا یک هفته قبل از امتحان درس (مبانی روش تحقیق) می باشد.

سیاست ها و قوانین درس: مشارکت در کلاس: زمینه سازی جهت اظهار نظر دانشجویان در کلاس درس و تشویق به یادگیری مشارکتی.

حضور و غیاب و تاخیر: ۱. حضور و غیاب در هر جلسه و پیگیری علل غیبت یا تأخیر دانشجو ۲. ارائه تذکر شفاهی و اعمال سیاست های اصلاحی در صورت موجه نبودن غیبت و تأخیر

منابع درس

منبع اصلی برای امتحان

۱. اشرفی ریزی، حسن و همکاران (۱۳۹۲). روش تحقیق در علوم انسانی و سلامت. همدان: سپهر دانش.
۲. قاسمی، حمید. مرجع پژوهش، تهران: اندیشه آرا، ۱۴۰۰

منبع یا منابع اصلی و ضروری جهت مطالعه

- استاپلون، بل. شیوه نگارش مقالات پژوهشی. ترجمه شعله بیگدلی. تهران: دانشگاه علوم پزشکی ایران، ۱۳۷۲
- آخوندزاده ش. اصول روش تحقیق و نگارش مقالات علمی برای رشته های علوم پزشکی. تهران: نشر جامعه نگر، ۱۳۸۲.
- پاول، رونالد (۱۳۸۵) روش های اساسی پژوهش برای کتابداران. ترجمه نجلا حریری. چاپ دوم با اضافات (ویرایش ۲). تهران: دانشگاه آزاد اسلامی.
- تهوری، زهرا (۱۳۹۱). راهنمای نگارش پایان نامه. تهران: نشر کتابدار.
- حری، عباس؛ شاهبداغی، اعظم (۱۳۸۵). شیوه های استناد در نگارش علمی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- حری، عباس. آیین نگارش علمی. ویرایش سوم. تهران: هیات امنای کتابخانه های عمومی کشور، ۱۳۸۵
- خدمت ح، و دیگران. روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت. تهران: سالمی، ۱۳۸۱.
- خواججه نوری، عباسقلی. روش تحقیق. تهران: دانشگاه تهران؛ موسسه انتشارات و چاپ، ۱۳۸۵
- دلاورع. روش تحقیق در روان شناسی و علوم تربیتی. تهران: ویرایش، ۱۳۹۳.
- دیانی مح. روش های تحقیق در کتابداری. مشهد: کتابخانه رایانه ای، ۱۳۸۴.
- سرمد، زهره؛ بازرگان، عباس؛ حجازی، الهه. روش های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: نشر آگه، ۱۳۸۷
- کومار، کریشان. روشهای پژوهش در کتابداری و اطلاع رسانی. ترجمه فاطمه رهادوست. تهران: کتابخانه ملی، ۱۳۸۱.
- محمدی مهر، غلامرضا. روش تحلیل محتوا: راهنمای عملی تحقیق. تهران: دانش نگار، ۱۳۸۷
- نوبخت م. روش تحقیق پیشرفته. تهران: جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۳.

جدول زمان بندی درس نیمسال دوم

جلسه	موضوع	مدرس
اول	آشنایی با دانشجویان و تعیین تکالیف درسی، و شیوه برگزاری کلاس و مفاهیم مقدماتی	دکتر اشرفی
دوم	مفاهیم تحقیق (مفهوم تحقیق؛ تحقیق از نظر روش شناسی؛ تحقیق از نظر کتابداری پزشکی؛ اهمیت تحقیق	دکتر اشرفی
سوم	منابع شناخت علمی	دکتر اشرفی
چهارم	گزینش موضوع و ویژگی های آن، چگونگی تدوین پیشینه های پژوهش	دکتر اشرفی

پنجم	چارچوب تحقیق علمی، بیان مسأله و ضرورت انجام آن، تعریف مفهومی و عملیاتی اجزاء مسأله	دکتر اشرفی
ششم	پرسش های اساسی و انواع آن، شیوه تدوین فایده و هدف تحقیق	دکتر اشرفی
هفتم	فرضیه و انواع آن، شیوه تدوین و حالات مختلف فرضیه،	دکتر اشرفی
هشتم	نظریه و ارتباط آن با فرضیه و ویژگی های لازم برای فرضیه	دکتر اشرفی
نهم	متغیر و انواع آن	دکتر اشرفی
دهم	متغیر و انواع آن	دکتر اشرفی
یازدهم	انواع پژوهش از نظر رویکرد (کمی، کیفی و ترکیبی در پژوهش) و تفاوت ها و شباهت های آنها	دکتر اشرفی
دوازدهم	انواع پژوهش از نظر هدف (بنیادی، کاربردی، بنیادی-کاربردی)	دکتر اشرفی
سیزدهم	روش های تحقیق کمی از نظر ماهیت و روش؛ پیمایشی	دکتر اشرفی
چهاردهم	روش های تحقیق کمی از نظر ماهیت و روش؛ همبستگی	دکتر اشرفی
پانزدهم	روش های تحقیق کمی از نظر ماهیت و روش؛ نیمه تجربی	دکتر اشرفی
شانزدهم	روش های تحقیق کمی از نظر ماهیت و روش؛ تجربی	دکتر اشرفی
هفدهم	روش های تحقیق کمی از نظر ماهیت و روش؛ تحلیل محتوای کمی	دکتر اشرفی
هجدهم	جامعه آماری و شناخت ویژگی های آن	دکتر اشرفی
نوزدهم	فنون و ابزار گردآوری داده ها	دکتر اشرفی
بیستم	فنون و ابزار گردآوری داده ها	دکتر اشرفی
بیست و یکم	اعتبار و پایایی ابزار پژوهش	دکتر اشرفی
بیست و دوم	اعتبار و پایایی ابزار پژوهش	دکتر اشرفی
بیست و سوم	آشنایی با تعیین حجم نمونه در پژوهش های کمی	دکتر اشرفی
بیست و چهارم	آشنایی با روش های نمونه گیری در پژوهش های کمی	دکتر اشرفی
بیست و پنجم	آشنایی با روش های نمونه گیری در پژوهش های کمی	دکتر اشرفی
بیست و ششم	ملاحظات اخلاقی در پژوهش (مفاهیم، اصول و دستورالعمل ها و آئین نامه ها)	دکتر اشرفی
بیست و هفتم	ملاحظات اخلاقی در پژوهش (مفاهیم، اصول و دستورالعمل ها و آئین نامه ها)	دکتر اشرفی
بیست و هشتم	آیین سجاوندی و نقطه گذاری در پژوهش ها، برخی فنون تایپ و صفحه آرایی در ورد	دکتر اشرفی
بیست و نهم	ارائه تکلیف در کلاس درس و بررسی آن	دکتر اشرفی
سی ام	ارائه تکلیف در کلاس درس و بررسی آن	دکتر اشرفی
سی و یکم	تهیه پانویس ها و روش های تنظیم فهرست مآخذ بر اساس نرم افزارها (End Note)	دکتر اشرفی و خانم اطرج
سی و دوم	تهیه پانویس ها و روش های تنظیم فهرست مآخذ بر اساس نرم افزارها (End Note)	دکتر اشرفی و خانم اطرج/ خانم ملکی
سی و سوم	تهیه پانویس ها و روش های تنظیم فهرست مآخذ بر اساس نرم افزارها (End Note)	دکتر اشرفی و خانم
سی و چهارم	جمع بندی بحث ها و مطالب ترم	دکتر اشرفی